

Subsidieaanvraag 2023

Humanitas waarden:

- *Gelijkwaardigheid*
 - *Eigen regie*
- *Verantwoordelijkheid*
 - *Vraaggericht*

Humanitas is er voor mensen die samen met een vrijwilliger op eigen kracht iets willen veranderen aan hun situatie. Landelijk bieden jaarlijks ruim 25.000 goed geschoolde vrijwilligers hulp aan meer dan 70.000 deelnemers.

Inleiding

In tegenstelling tot eerdere jaren levert Humanitas bij de begroting geen uitgebreide missie, visie en actuele maatschappelijke analyse. Daarvoor verwijzen we naar de subsidieaanvraag van 2022 die voor dit jaar als ondertitel kan meekrijgen: 'het is crises in 2023' gegeven de vele kwesties: Covid 19, inflatie, oorlog, energie, migratie, klimaat, milieu en niet in de laatste plaats, gebrek aan vertrouwen in overheid en instituties. Samengevat: de bestaanszekerheid van veel inwoners staat op het spel.

Tevens zijn er door College en Raad de nodige uitgangspunten en doelstellingen geformuleerd in allerhande notities. We hebben er aan meegewerkt en we zijn reeds doende een en ander te operationaliseren samen met collega-organisaties, zowel in vrijwillig kader (bv. Loket Geldzaken, maatjesprojecten 2.0) als beroepsmatig (bv. Home Start 2.0 en Huiswerkondersteuning in Leeuwarden Oost). Gemeentelijke referenties in het sociale domein (en uiteraard in afstemming op andere notities in andere domeinen waarin burgers leven, bv. wonen, gezondheid, veiligheid):

- Positionpaper Sociale basis
- Visie Armoede en schuldhulp
- Leeuwarden Schuldenvrij
- Ambitiedocument Leeuwarden Oost

Humanitas Leeuwarden is een organisatie van en voor vrijwilligers. Humanitas reageert op vragen om ondersteuning uit de buurten en dorpen als deze passen bij onze waarden, thema's en bij onze beschikbare capaciteit en middelen. Onze vrijwilligers bieden zoveel mogelijk ondersteuning op maat en staan open voor nieuwe vragen en ontwikkeling.

In de (lokale) samenleving zijn ontwikkelingen waarneembaar die ons werk direct raken. Wij krijgen veel vragen om 'een steuntje in de rug' die te maken hebben met armoede, eenzaamheid en opvoeding. In 2023 blijven wij een belangrijke partij in Leeuwarden voor ondersteuning bij opvoeden & opgroeien, armoede & schulden en eenzaamheid & participatie. Daarnaast neemt ook de vraag naar ondersteuning op het gebied van inburgering van statushouders toe.

Humanitas is een vrijwilligersorganisatie waarbij enkele betaalde medewerkers zorgen voor kwaliteit, afstemming, continuïteit en ondersteuning van het werk van onze vrijwilligers. Onze afdeling is ook onderdeel van de landelijke vereniging Humanitas en heeft daardoor de mogelijkheid om informatie en ervaringen uit te wisselen met collega afdelingen en een beroep te doen op de landelijke organisatie of district Noord. De landelijke vereniging is ook een belangrijke bron voor de introductie en opleiding van onze vrijwilligers. Ook de samenwerkingsverbanden die we aangaan, leveren naast doelmatigheid en doeltreffendheid, inspiratie, verbondenheid en kennis op.

Werkwijze en activiteiten

Vanuit de praktische ondersteuning die we vele burgers bieden hebben we ook een rol in het signaleren van maatschappelijke knelpunten en meedenken met gemeente en in netwerken aan oplossingen. De Humanitas werkwijze vergroot ook de individuele redzaamheid, zo nodig en mogelijk gecombineerd met het sociaal netwerk van onze deelnemers zodat men voortaan met hulp van lotgenoten, familie, burens of vrienden weer regie krijgt of houdt in de eigen situatie. Sterke sociale informele netwerken zijn van groot belang voor ieders redzaamheid, de kwaliteit van de leefomgeving en de samenlevingsopbouw.

Onze maatschappij kent hardnekkige sociale vraagstukken die in 2023 nog meer manifest zullen worden: armoede, eenzaamheid, opgroei en opvoedproblemen, psychische druk, tweedeling etc. die ook gevolgen hebben voor ieders gezondheid, participatie en welbevinden. De samenleving is voor velen ook erg ingewikkeld geworden. Problemen zijn er niet alleen bij volwassenen maar raken ook jongeren. Samenhang in problemen (bv. armoede, laaggeletterdheid, opvoedvragen) maakt dat we intern ook meer integraal werken en tussen onze activiteiten schakelen of indien mogelijk dezelfde vrijwilliger op meer

vraagstukken laten inspelen. Dit loopt parallel aan het opgavegericht werken van de gemeente: dat is zeker niet eenvoudig maar wel nodig.

De gemeente streeft naar zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid en ondersteuning van haar burgers door middel van maatwerk. Dit is een transitie die niet in één jaar gerealiseerd is, sterker nog, blijvend aandacht en inzet vereist. De structurele middelen voor welzijn en zorg zijn verminderd; krimpende formele instellingen (Amaryllis) proberen bepaalde taken naar sociale basis, waaronder o.a. de vrijwilligersorganisaties, over te dragen. Welzijn en zorg komen dichterbij de bewoners in de buurten en dorpen. De bewoner kan met een hulpvraag terecht in een buurt- of dorpskamer. Bewoners, vrijwilligers en beroepskrachten werken daar samen bij de aanpak van problemen. Er wordt daarbij een groter beroep op de inzet van vrijwilligers gedaan, terwijl het aantal vrijwilligers door bv. krapte op de arbeidsmarkt onder druk staat. Dat vraagt vaak om een nieuwe aanpak en goede afstemming.

Humanitas initieert en stimuleert samenwerking met andere vrijwilligers- en beroepsorganisaties. Coördinatoren van verschillende activiteiten hebben regelmatig contact met andere vrijwilligers- en beroepsorganisaties om het aanbod en uitvoering van de vraag af te stemmen. Ook gemeenschappelijk casusoverleg en deelname aan ontwikkelgroepen van de gemeente, vergen ook de nodige tijd van bestuur en coördinatoren en is in deze aanvraag voor het eerst begroot omdat de continuïteit en kwaliteit zal verminderen als er bestuurlijk minder tijd zal zijn.

Het bestuur van de afdeling steunt actief de verdere vorming van het netwerk Vrijwilligers Organisaties Leeuwarden (V-O-L). De samenwerking van vrijwilligersorganisaties versterkt hun positie en de sociale infrastructuur van onze gemeente. Om de uitvoering beter te laten slagen moeten vrijwilligersorganisaties meer betrokken worden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid, zoals zij ook in afstemming met beroepsorganisaties een waardevolle rol kunnen spelen.

De financiering van ons vrijwilligerswerk

Vrijwilligers zijn in het algemeen bijzonder gedreven mensen die gemiddeld al snel tien uur per week met vrijwilligerswerk bezig zijn. Overschatting van de beschikbaarheid en overbelasting van vrijwilligers dreigt. Het is daarom heel belangrijk om een goede ondersteuning van de vrijwilligers te borgen. Een aantal betaalde coördinatoren op het gebied van gezinsondersteuning, armoede en eenzaamheid is noodzakelijk. Onze afdeling schuwt groei van het aantal deelnemers en/of activiteiten niet, maar bewaakt ook haar grenzen. Een evenwicht tussen de twee is van groot belang.

Humanitas is voor de financiering van haar activiteiten afhankelijk van gemeentelijke bijdragen. Humanitas zorgt ook voor financiële bijdragen uit andere bronnen, waaronder eigen middelen. Maar de basisfinanciering zal bij de gemeente liggen, waar immers ook de ondersteuning plaatsvindt. In lijn met de koers van de landelijke vereniging werken we met inspanningsverplichtingen en gaan we geen prestatie overeenkomsten aan. Het uitgangspunt van het financieel beleid van vereniging Humanitas is dat wij doen wat wij kunnen binnen de beschikbare financiële middelen. We werken met sluitende begrotingen en realisaties.

Trends

Humanitas wordt in haar activiteiten geconfronteerd met een aantal maatschappelijke trends en ontwikkelingen:

- De complexiteit en meervoudigheid van de hulpvraag neemt toe. De inzet duurt soms langer dan wenselijk omdat de overdracht naar beroepsmatige hulpverlening stagneert (wachttijd). Dat is een trend naast het op peil blijven van de gewone, redelijk eenvoudig te beantwoorden vragen;
- We zien een toename in de hulpvraag t.o.v. vorig jaar. De verwachtingen zijn ook somber als gevolg van de hoge inflatie en achterblijvende inkomens en andere crises;
- Er is ook verschuiving en toename in de hulpvraag, waar Humanitas nu geen goed antwoord op heeft. Denk bijvoorbeeld aan de rechtstreekse ondersteuning van kinderen naast de hulp die op de ouders is gericht. Dit is op te pakken door toepassing van de methodiek Kind aan huis. Ook is de hulpvraag in het kader van de begeleide omgang van kinderen met gescheiden ouders

soms ingewikkeld en emotioneel zwaar. Hier is het trekken van een stevige grens van wat er nog kan met vrijwillige begeleiders noodzakelijk;

- d. Er zijn minder vrijwilligers beschikbaar. Dat komt door de afname van inzetbare ouderen en de lage werkloosheid waardoor vrijwilligers eerder een baan vinden, maar ook vaker als opvang voor (klein)kinderen dienen;
- e. Complexere problematiek vraagt om een aanpak met meer invalshoeken en meer samenwerking in de keten. Er is veel mogelijk, maar dat is lang niet altijd bekend. Deelnemers kunnen via een grote hoeveelheid kanalen worden aangemeld, dat levert niet altijd het beste antwoord op de hulpvraag;
- f. Daarnaast zijn er soms nieuwe “one-issue” aanbieders die zich op hun onderwerp heel scherp kunnen profileren. Zij krijgen soms voet aan de grond met een werkwijze die zelden een totaaloplossing biedt. Dat levert wellicht op een terrein winst maar dat kan ten koste gaan van een goed resultaat op een ander activiteitenterrein. Het doorkruist een systemische aanpak met meerdere invalshoeken en afgestemd met andere aanbieders, zoals in veel gevallen nuttig of nodig.
- g. Er gebeurt veel in wijken en dorpen. Er zijn veel instanties op het terrein van zorg en welzijn, die van elkaar soms niet weten wat ze doen. Overzicht en afstemming met anderen is belangrijk om een optimaal aanbod te realiseren. Daarbij is bereikbaarheid en afstemming van inzet in gesprekken tussen aanbieders een issue;
- h. Het werken met buurtkamers vraagt soms een andere rol van Humanitas. Humanitas werkt doorgaans meer breed in de stad en minder per wijk. Dat zal waar wenselijk en mogelijk dus anders gaan worden georganiseerd. Opgemerkt wordt dat buurtkamers niet altijd geschikt zijn voor persoonlijke gesprekken, hetgeen een beroep doet op ‘satelliet-locaties’, b.v. voor gesprekken over schulden;
- i. Meer samenwerking in de keten betekent ook meer uren in afstemming met andere partijen. Dat zijn doorgaans geen uren van vrijwilligers, maar uren van betaalde krachten (of vrijwillige bestuursleden). De verhouding directe en indirecte uren komt anders te liggen, wel kan daardoor de inzet van vrijwilligers optimaler benut worden;
- j. De grens tussen vrijwillige ondersteuning en beroepsmatige hulpverlening is en blijft lastig, want is dynamisch en hangt, naast wettelijk voorbehouden taken van beroepskrachten, sterk af van de expertise van een vrijwilliger. Humanitas stelt zich ontwikkelingsgericht op, maar zal kritisch zijn daarin;
- k. Door de toenemende complexiteit van de vragen is er meer behoefte en noodzaak scholing en begeleiding; dat kost tijd en geld.
- l. Vraaganalyse bij de intake wordt in toenemende mate belangrijk vanwege de verwevenheid van vragen op diverse gebieden;
- m. Ondanks de inzet van duizenden vrijwilligers in onze gemeente zijn bekendheid en imago van vrijwilligersorganisaties niet altijd helder of positief. Behalve inzet voor V-O-L, zullen we ook onszelf nadrukkelijker positioneren in lijn met de landelijke en noordelijke uitgangspunten.
- n. Incidenteel: project Huiswerkondersteuning Leeuwarden Oost waarin op basis van een adviesrapport uit 2022 voor 5 jaar inzet mogelijk wordt om voor 15 scholen (PO/VO) een duurzaam betere aansluiting mogelijk te maken. Kosten worden gedragen door het Nieuwe Stads Weeshuis en sluit aan op de ambities voor Leeuwarden Oost, Pijler Leren.

Activiteiten

Naam activiteit	Activiteiten in 2023	Ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023
Opvoedsteun: Home Start / Wel Thuis / Kind aan Huis	Opvoedsteun (Wel Thuis, Home Start) biedt een steun in de rug aan ouders. Gezinnen met kinderen vanaf 28 weken zwangerschap tot 18 jaar kunnen een aanvraag doen voor vrijwillige hulp. Er worden meerdere methodieken ingezet om ieder gezin passend te helpen. 'Gezin' is een verzamelbegrip voor alle situaties waar 1 of meer kinderen opgroeien met één of meer opvoeders.	• “Kind aan huis” is een nieuwe methodiek, een vorm van ondersteuning die niet op de ouders maar op het kind gericht is. Dat kan tweeërlei: het kind gaat wekelijks naar een gastgezin of er komt extra ondersteuning voor het kind in de opvoedingssituatie. Dit is het mogelijke antwoord op een sterk toegenomen vraag. Dit is geen verschuiving maar een extra manier om meer gezinnen passend te ondersteunen. • Er komt een voorstel voor samenwerking met pleegzorg (“pleegzorgmaatje”) • Voor sommige deelnemers zal meer in groepsverband worden gewerkt. Voorbeeld is opvoedingsondersteuning voor Eritrese vrouwen. Ook zal meer worden gewerkt met ervaringsdeskundigen.
Kindervakantie weken	Kinderen in een kwetsbare omgeving een fijne vakantie week aanbieden.	
Speelgoedactie	Kinderen die bekend zijn bij onze programma's ontvangen een cadeautje met Sinterklaas.	
BOR Friesland	BOR staat voor Begeleide OmgangsRegeling en voorziet met vrijwillige inzet in het helpen van ouders in het komen tot een zelfstandige omgangsregeling met kinderen na echtscheiding.	In toenemende mate wordt BOR in complexe vechtscheidingen betrokken. De grenzen van vrijwillige inzet zijn bereikt. Met alle gemeenten in Friesland worden nieuwe afspraken gemaakt en in 2023 geëffectueerd.
Voorlezen en hulp bij taal en huiswerk	Kinderen worden dmv voorlezen, spelletjes en oefenen gestimuleerd om taalrijker op te groeien. Vrijwilligers komen veelal wekelijks thuis en helpen kind en tegelijkertijd de ouders.	Taalhulp verdient een structurele plek in de aanpak van achterstanden en armoede.
Altijd Vader	Vrijwilligers zorgen in en buiten de PI Leeuwarden voor contactherstel en verstevigen van vaderschap van gedetineerde vaders. Tegelijk wordt een koppeling gelegd met evt. gezinssteun aan de moeders en kind(eren).	Door een herijking van het subsidiekader van het Dienst Justitiële Inrichting is er minimale financiële ruimte voor ondersteuning door een beroepskracht. In 2023 volgen verdere gesprekken (Humanitas Landelijk) over de inzet van vrijwilligers bij Detentie en de kosten van goede ondersteuning.
Thuisadministratie	Humanitas Thuisadministratie helpt deelnemers hun financiën en administratie op orde te brengen en te houden. Goed getrainde vrijwilligers helpen in	Toenemende inzet op samenwerking en deelname aan netwerken. In het verlengde van de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp is een Loket Geldzaken voorgenomen als onderdeel van een sluitende

	één keer of voor een langere periode, net zo lang tot men weer zelf verder kan met de eigen (financiële) administratie. Wij bieden op meerdere locaties een inloopspreekuur of gaan op huisbezoek als dat beter past (afspraak).	schuldhulpketen (Schuldhelpmaatje en Buurtservicepunt). Actieve deelname aan De Moedige Dialoog bevordert de samenwerking van private en particuliere organisaties, evenals de samenwerking van operationele schuldhulporganisaties. Ook: implementatie van de NSR, de Nederlandse Schuldhulproute, de Voorzieningenwijzer ism. gemeente en Bewonersraad Friesland en andere online tools vergen de nodige coördinatie, opleiding en begeleiding.
Hang-Aut	Hang-Aut is een soos voor (jong)volwassenen vanaf 18 jaar, met een stoornis binnen het autismespectrum. Maandelijks zijn er leuke en leerzame activiteiten voor en met de deelnemers.	Werven vrijwilligers van belang
Humaatjes	Humaatjes bestaat uit een samenvoeging van : Vriendschappelijk Huisbezoek voor alleenstaande, thuis wonende mensen boven 65 jaar, Humaa(n)tjes voor (jong) volwassenen met een lichamelijk of licht verstandelijke beperking en de bezoekgroep van Erasmus. Eenzaamheid is niet per se leeftijdsgebonden en heeft niet altijd te maken met alleen wonen.	In 2023 wordt een onderzoek afgerond naar de mogelijk ontwikkeling van de huidige en nieuwe activiteiten in kader van eenzaamheid en verbinding. De huidige Maatjesactiviteiten worden vooreerst in 2023 doorgezet.
Activiteitengroep Erasmus	Continuïteit borgen.	
Effe Doen	Klussenbedrijf. Gratis voor inwoners die geen particuliere inzet kunnen betalen.	Humanitas is voornemens de activiteit over te dragen en de vrijwilligers Effe Doen meer wijkgericht in te zetten. Aansturing via de wijk- en dorpsverenigingen en/of de sociale wijkteams. Momenteel onderzoek naar de voorwaarden en gevolgen van deze stap..
Ziekenhuisbegeleiding	Vrijwilligers begeleiden patiënten in hun bezoek aan arts of ziekenhuis.	Aandachtspunt: toename aantal aanvragen omdat inwoners langer thuis wonen en meer klachten hebben. Ook meer fysieke begeleiding nodig (rolstoelen etc)
Structureel (kantoor, facilitair, bestuur, communicatie, intake en secretariaat)	Communicatie is speerpunt In 2022 Communicatieplan maken en in 2023 uitvoeren.	Ad-hoc werken tegengaan Eenduidige beeldvorming Aanbod zo helder mogelijk presenteren Toegankelijkheid Humanitas verbeteren

Humanitas afdeling Leeuwarden 2023 in cijfers

Naam activiteit	Thema	Schatting # deelnemers	# vrijwilligers
Opvoedsteun (Homestart / Wel Thuis / Kind aan Huis)	Opvoeden	75 – 80	70
Kindervakantie weken	Opgroeien	30	10
BOR Friesland	Opvoeden	40	24
Voorlezen en hulp bij taal en huiswerk	Opgroeien	80	60
Altijd Vader	Detentie	10	10
Thuisadministratie	TA	250	66
Hang-aut	Eenzaamheid & Participatie	8	5
Humaatjes	Eenzaamheid & Participatie	35	35
Activiteitengroep Erasmus	Eenzaamheid & Participatie	125	20
Effe Doen	Eenzaamheid & Participatie		
Ziekenhuisbegeleiding	Eenzaamheid & Participatie	50	16
Structureel (kantoor facilitair, bestuur, communicatie, intake en secretariaat)			15

Afdelingsbegroting 2023

Voorgaande plannen en ontwikkelingen leiden tot de navolgende begroting voor 2023

	Beroeps- krachten	Begroting 2023	Gemeente Leeuwarden	Humanitas	Overig
	(fte)	(€)	(€)	(€)	(€)
Home-Start/Wel Thuis/ Kind aan huis	1,78	199.247	199.247		
Kindervakantie		9.664	0	9.664	
Speelgoedactie		1.031	0	1.031	
BOR Friesland	0,78	85.494	40.000		45.494
Voorlezen	0,11	18.963	18.963		
Altijd Vader	0,11	10.377	0	0	10.377
Thuisadministratie	1,00	105.830	105.830		
Hang-aut		643	643		
Humaatjes	0	28.854	4.854	24.000	
Activiteitengroep Erasmus		638	638		
Effe Doen		750	750		
Ziekenhuisbezoek		1.508	1.508		
Structureel		6.703	0	6.703	
Begroting totaal	3,78	469.702	372.433	41.398	55.871

De gevraagde bijdrage van de gemeente Leeuwarden aan de activiteiten van Humanitas voor 2023 is dus € 372.433.

Ten opzichte van 2022 is de begroting op de volgende punten aangepast:

- Er is een aanpassing van de kosten gemaakt op basis van een gematigde inschatting van de prijsontwikkeling in 2023. Dit komt neer op een prijsinflatie van 2,25% in deze begroting;
- De activiteiten van Home-Start en Wel Thuis zijn geïntegreerd en uitgebreid met een methodiek volgens het principe van Kind-aan-huis. Deze methodiek moet in 2023 nog vorm krijgen en worden uitgewerkt in processen en afspraken.
Door de intensievere samenwerking met andere partijen rondom de deelnemende gezinnen en de opstart van de nieuwe methodiek zijn noodzakelijke extra coördinatie uren begroot ;
- Ook voor de Thuisadministratie worden meer uren begroot. De sociaaleconomische vooruitzichten zijn erg somber en verwacht wordt dat het beroep op de laagdrempelige ondersteuning door vrijwilligers flink toe zal nemen.
Ook wordt een belangrijk deel van de afstemming met andere partijen in de keten momenteel gedaan door een bestuurslid van Humanitas. Dit is voor tijdelijk acceptabel, maar structureel geen werkbaar optie. Daarom zijn de coördinatie uren opgehoogd naar een fte;

- Humanitas voert op eigen kosten een onderzoek uit naar de gewenste aanpak van eenzaamheid in Leeuwarden. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in 2023 worden besproken met de gemeente en indien nodig zullen er aanvullende afspraken worden gemaakt. Ook is met de conferentie van 7 oktober 2022 een proces opgestart van bestrijding van eenzaamheid, gericht op samenwerking met andere partijen. Dit kan de aanzet zijn tot een andere benadering van de problematiek rondom eenzaamheid.
Totdat er meer duidelijkheid is zijn er in deze begroting geen andere activiteiten opgenomen voor 2023 in vergelijking met de vorige begroting.

Voor de activiteiten in het kader van BOR loopt overleg. We gaan er nu van uit dat dit positief verloopt en dat de huidige bezetting volstaat om de nieuw te maken afspraken goed uit te kunnen voeren. De begrote uren voor BOR zijn dan ook niet aangepast te opzichte van het lopende jaar.

Contactgegevens afdeling

Adres	Blokhuispoort 40 8911 LJ Leeuwarden
Email	Leeuwarden @humanitas.nl
Telefoon	058 2666608
Website	https://www.humanitas.nl/afdeling/leeuwarden/

Overzicht Bestuursleden 2023

Naam	Functie/Portefeuille
Cor Hergaarden	Voorzitter
Niek Geelhoed	Penningmeester
Hans den Hertog (tijdelijk)	Secretaris
Joke Hoftijser	Algemeen bestuurslid
Julie-Anne Arendsen Hein	Algemeen bestuurslid
Hans den Hertog (tevens vicevoorzitter)	Algemeen bestuurslid
Lineke de Bruin	Algemeen bestuurslid